

TOELICHTING

24 SEPTEMBER 2021

Toelichting toegankelijkheid vesting Loevestein

Loevestein werkt hard aan de ontwikkeling van het museum en gelukkig worden we hiervoor beloond met een goede beoordeling van onze bezoekers. Daarom vinden we de negatieve reacties omtrent de afsluiting van de vesting extra jammer, ondanks dat we het gevoel goed begrijpen. Loevestein heeft de keus gemaakt om het hele jaar door geopend te zijn. Voorheen kon je Loevestein alleen in de zomer of in het weekeind bezoeken. Met een vestingpas kun je nu het hele jaar door de vesting, het kasteel, alle expositie en de horeca bezoeken. Dat kan uiteraard ook met een museumkaart. In de zomer, vakanties en weekenden is er zonder kaartje een kiosk te bezoeken voor wandelaars en fietsers.

Verandering roept altijd vragen op en behoeft gewenning. Graag geef ik toelichting en achtergrondinformatie om de veranderingen te verduidelijken. Loevestein heeft de laatste jaren hard moeten vechten om rijksmuseum te blijven. En daarvoor moesten er ook harde keuzes gemaakt worden. Ben je horeca of blijf je museum? Het bestaansrecht van Loevestein is én blijft het museum. Het vertellen van de geschiedenis welke voor de dag van vandaag relevant is. Exposities maken, museale ontwikkeling en educatie kosten erg veel geld.

De keuzes en de inspanningen zijn door het rijk beloond door Loevestein als rijksmuseum in de wet te borgen. Dat is heel goed en belangrijk nieuws. Maar dat schept ook een grote verwachting aan de museale functie van Loevestein die in de komende jaren waar gemaakt moet worden. Daarom hebben we, ondanks corona, dat financieel diepe sporen heeft achter gelaten, ingezet om twee wisseltonstellingen te realiseren. Loevestein is hierin geslaagd en heeft in 2020 'Cultuur onder vuur; Bescherming van cultureel erfgoed in oorlogstijd' en in 2021 "400 jaar ontsnapping Hugo de Groot" als expositie kunnen openen.

1 juni 2020 is de afsluiting geplaatst vanwege corona, omdat we exact moesten registeren hoeveel mensen en wie er binnen waren. Dit waren regels opgelegd vanuit de overheid en Museumvereniging. Gezien de beperkte capaciteit van mensen die we binnen mochten laten, kozen we er voor om de museumbezoekers voorrang te geven op de terrasbezoekers, aangezien we, zoals eerder beschreven, in eerste plaats een Rijksmuseum zijn. Het hek werd daarom voor het terras geplaatst. Door corona waren er ook tijdsloten nodig. Loevestein is verantwoordelijk voor de spreiding van bezoekers en het voorkomen van te grote drukte. Veel bezoekers hebben dat ook gewaardeerd. Daarnaast is de aangebrachte route duidelijker voor bezoekers en positief beoordeeld.

De discussie voor een toegangshek werd echter al langer gevoerd; of dat wel of niet zou moeten, en waar deze dan zou moeten staan. Naast inspanningen voor nieuwe exposities en meer educatie, is Loevestein ook verantwoordelijk geworden voor het beheer van gebouwen en terreinen in de hele vesting. Al deze kosten zijn niet op te brengen door gratis toegang.

Onze oude vesting is bijzonder, maar levert tegelijkertijd ook praktische en ruimtelijke vraagstukken op. Het is monumentaal erfgoed, dus aanpassingen zijn niet zomaar mogelijk. Met het oog op de museale herinrichting de komende jaren moeten we goed nadenken en puzzelen over waar we wat plaatsen, denk aan de kaartverkoop, ingang expositie, toiletten, horeca, bevoorrading, bezoekers-en personeelsstromen. En toen kwam corona. Omdat we graag weer open wilden zodra het mocht vorig jaar, is ervoor gekozen om het hek versneld door te voeren, en om het voor het horeca-terras te plaatsen. Op dat moment loste dat voor ons ook meteen een ander probleem op. Vrijwilligers van 70 plus mochten namelijk die eerste periode niet ingezet worden. En het merendeel van onze 'poortwachters' is 70 plus. Dankzij het hek wisten we ook dat als mensen eenmaal binnen het hek waren, ze een kaartje hadden gekocht en dus toegang hadden tot alle museale belevenissen. Er was geen controlepoort meer nodig bij de expositie in de soldatenhuisjes, en ook bij de ingang van het kasteel hoefden we geen vrijwilligers in te roosteren.

Daar bovenop zijn we ook al langere tijd bezig om een dagje Loevestein nóg leuker en leerzamer te maken. Waar je voorheen het kasteel kwam bezoeken en het na één keer gezien had, zijn er nu dus in de afgelopen twee jaar twee bijzondere wisseltentoonstellingen gerealiseerd. Er komt ieder jaar een nieuwe expositie en er zijn nieuwe activiteiten. We hebben net zeer succesvolle buitenbioscoop-avonden gehad. Er is ook een kindervesting aangelegd waar de kinderen in stijl kunnen spelen. Zo wordt de hele vesting meer en meer onderdeel van de Loevestein beleving.

Wat we nu merken is dat sommige omwonenden teleurgesteld zijn en dat het beeld is ontstaan, dat 'hun wandeling met koffie' is ontnomen. Dat begrijp ik ook als je het gevoel hebt entree te moeten betalen voor een terras. Natuurlijk doe je dat niet. Je betaalt entree voor een leuke en leerzame dag uit, voor het beheer en onderhoud van het erfgoed en waar ook een (zeer mooi gelegen) museumcafé met terras is.

Het beeld, dat Loevestein niet toegankelijk zou zijn wil ik daarom sterk tegenspreken. Voorheen was Loevestein alleen in de zomer 7 dagen per week open en vele maanden op wekdagen gesloten. Sinds maart 2020 is het museum altijd open (behalve dan in de lockdown perioden); het hele jaar met uitzondering van drie dagen (Eerste kerstdag, oudejaarsdag en nieuwjaarsdag). Dat kon voorheen niet. Maar er moeten wel mensen bij de receptie zitten, gidsen en een beheerder aanwezig zijn, verwarming en licht moeten aan en horecapersoneel in de Taveerne aanwezig zijn om de koffie te zetten. Loevestein wordt nu ook verantwoordelijk voor het onderhoud van vesting, gebouwen en het groen. Ook dat kost veel geld. Met ieder bezoek of de aanschaf van een Vestingpas steun je het behoud voor het erfgoed voor de toekomst én heb je een mooie dag uit.

We werken met veel plezier enorm hard om Loevestein en de regio op de kaart te zetten. Dat doen we graag met de bewoners uit de buurgemeenten de Bommelwaard, Altena en Gorinchem. We hebben veel vrijwilligers, medewerkers en bezoekers uit die gemeenten (en zijn altijd op zoek naar meer vrijwilligers én kassa- en horecapersoneel). Voor de bezoekers hebben we deze maand nog een speciale korting op de aanschaf van een Vestingpas, waardoor je met 2 bezoeken je pas er al uit hebt. Maar ook met een Museumkaart kun je gratis naar binnen.

We zijn niet doof voor de reacties. Nadat de eerste opmerkingen binnen kwam, hebben we ook direct een vrij toegankelijk horecapunt gerealiseerd om de bezoekers toch een coffee-to-go, snacks en broodjes te kunnen bieden in corona-tijd. We verzamelen ook nu nog alle feedback die we krijgen, en dit wordt in het najaar wederom geëvalueerd. Deze evaluatie wordt dan meegenomen bij de plannen voor de museale herinrichting.

Wij zetten ons in voor verbeteringen, waaronder het hele jaar rond openstelling en kwaliteitsverbetering, maar ook voor financiële levensvatbaarheid. Dat heeft om keuzes gevraagd en de veranderingen waren nodig. Loevestein heet iedereen graag welkom en we hopen, dat iedereen ook van de vele mooie dingen komt genieten.

Ed Dumrese
Directeur Loevestein